

Acesta este actul compus (forma care include modificarile pe text) creat la data de 15 martie 2011

JURISPRUDENTA

LEGEA Nr. 24/2000*)
privind normele de tehnica legislativa pentru
elaborarea actelor normative

*) Republicata in temeiul [art. II](#) din Legea [nr. 60/2010](#) privind aprobarea Ordonantei de urgenta a Guvernului [nr. 61/2009](#) pentru modificarea si completarea Legii [nr. 24/2000](#) privind normele de tehnica legislativa pentru elaborarea actelor normative, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 215 din 6 aprilie 2010, dandu-se textelor o noua numerotare. Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnica legislativa pentru elaborarea actelor normative a fost republicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 777 din 25 august 2004 si ulterior a mai fost modificata si completata prin:

- Legea [nr. 49/2007](#) pentru modificarea si completarea Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnica legislativa pentru elaborarea actelor normative, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 194 din 21 martie 2007;

- Legea [nr. 173/2007](#) pentru completarea art. 53 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnica legislativa pentru elaborarea actelor normative, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 406 din 18 iunie 2007;

- Legea [nr. 194/2007](#) pentru modificarea si completarea Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnica legislativa pentru elaborarea actelor normative, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 453 din 4 iulie 2007;

- Ordonanta de urgenta a Guvernului [nr. 61/2009](#) pentru modificarea si completarea Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnica legislativa pentru elaborarea actelor normative, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 390 din 9 iunie 2009.

CAPITOLUL I

Dispozitii generale

Activitatea de legiferare

Art. 1. - (1) Reglementarea relatiilor sociale prin lege si prin celelalte categorii de acte normative se realizeaza cu respectarea principiilor generale de legiferare proprii sistemului dreptului romanesc.

(2) Actele normative se initiaza, se elaboreaza, se adopta si se aplica in conformitate cu prevederile Constitutiei Romaniei, republicata, cu dispozitiile prezentei legi, cat si cu principiile ordinii de drept.

(3) Activitatea de legiferare reprezinta principala modalitate de implementare a politicilor publice, asigurand instrumentele necesare pentru punerea in aplicare a solutiilor de dezvoltare economica si sociala, precum si pentru exercitarea autoritatii publice.

Tehnica legislativa

Art. 2. - (1) Tehnica legislativa asigura sistematizarea, unificarea si coordonarea legislatiei, precum si continutul si forma juridica adecvate pentru fiecare act normativ.

(2) Normele de tehnica legislativa definesc partile constitutive ale actului normativ, structura, forma si modul de sistematizare a continutului acestuia, procedeele tehnice privind modificarea, completarea, abrogarea, publicarea si republicarea actelor normative, precum si limbajul si stilul actului normativ.

Respectarea normelor de tehnica legislativa

Jurisprudenta Art. 3.

Art. 3. - (1) Normele de tehnica legislativa sunt obligatorii la elaborarea proiectelor de lege de catre Guvern si a propunerilor legislative apartinand deputatilor, senatorilor sau cetatenilor, in cadrul exercitarii dreptului la initiativa legislativa, la elaborarea si adoptarea ordonantelor si hotararilor Guvernului, precum si la elaborarea si adoptarea actelor normative ale celorlalte autoritati cu asemenea atributii.

(2) Normele de tehnica legislativa se aplica, in mod corespunzator, si la elaborarea si adoptarea proiectelor de ordine, instructiuni si de alte acte normative emise de conducatorii organelor administratiei publice centrale de

specialitate, precum si la elaborarea si adoptarea actelor cu caracter normativ emise de autoritatile administratiei publice locale.

Ierarhia actelor normative

Jurisprudenta Art. 4.

Art. 4. - (1) Actele normative se elaboreaza in functie de ierarhia lor, de categoria acestora si de autoritatea publica competenta sa le adopte.

(2) Categoriile de acte normative si normele de competenta privind adoptarea acestora sunt stabilite prin Constitutia Romaniei, republicata, si prin celelalte legi.

(3) Actele normative date in executarea legilor, ordonantelor sau a hotararilor Guvernului se emit in limitele si potrivit normelor care le ordona.

Initierea actelor normative

Art. 5. - (1) Proiectele de legi se elaboreaza ca urmare a exercitarii, potrivit Constitutiei, a dreptului de initiativa legislativa.

(2) Proiectele celorlalte categorii de acte normative se elaboreaza de autoritatile competente sa le initieze, potrivit legii.

Continutul si fundamentarea solutiilor legislative

Art. 6. - (1) Proiectul de act normativ trebuie sa instituie reguli necesare, suficiente si posibile care sa conduca la o cat mai mare stabilitate si eficienta legislativa. Solutiile pe care le cuprinde trebuie sa fie temeinic fundamentate, luandu-se in considerare interesul social, politica legislativa a statului roman si cerintele corelarii cu ansamblul reglementarilor interne si ale armonizarii legislatiei nationale cu legislatia comunitara si cu tratatele internationale la care Romania este parte, precum si cu jurisprudenta Curtii Europene a Drepturilor Omului.

Articolul 6, alineatul (1) modificat de art.I pct.1 din [Legea 29/2011](#)

(2) Pentru fundamentarea noii reglementari se va porni de la dezideratele sociale prezente si de perspectiva, precum si de la insuficientele legislatiei in vigoare.

(3) Proiectele de acte normative se supun spre adoptare insotite de o expunere de motive, o nota de fundamentare sau un referat de aprobare, precum si de un studiu de impact, dupa caz.

(4) Actele normative cu impact asupra domeniilor social, economic si de mediu, asupra bugetului general consolidat sau asupra legislatiei in vigoare sunt elaborate pe baza unor documente de politici publice aprobate de Parlament sau de Guvern. Guvernul defineste tipurile si structura documentelor de politica publica.

Evaluarea preliminara a impactului noilor reglementari

Jurisprudenta Art. 7.

Art. 7. - (1) Evaluarea preliminara a impactului proiectelor de lege, a propunerilor legislative si a celorlalte proiecte de acte normative reprezinta un set de activitati si proceduri realizate cu scopul de a asigura o fundamentare adecvata a initiativelor legislative. Evaluarea preliminara a impactului presupune identificarea si analizarea efectelor economice, sociale, de mediu, legislative si bugetare pe care le produc reglementarile propuse.

(2) Evaluarea preliminara a impactului proiectelor de acte normative este considerata a fi modalitatea de fundamentare pentru solutiile legislative propuse si trebuie realizata inainte de adoptarea actelor normative.

(3) Fundamentarea noii reglementari trebuie sa aiba in vedere atat evaluarea impactului legislatiei specifice in vigoare la momentul elaborarii proiectului de act normativ, cat si evaluarea impactului politicilor publice pe care proiectul de act normativ le implementeaza.

(3¹) Propunerile legislative, proiectele de legi si celelalte proiecte de acte normative vor fi insotite, in mod obligatoriu, de o evaluare preliminara a impactului noilor reglementari asupra drepturilor si libertatilor fundamentale ale omului.

Articolul 7, alineatul (3¹) completat de art.I pct.2 din [Legea 29/2011](#)

(4) Evaluarea preliminara a impactului este realizata de initiatorul proiectului de act normativ. In cazul unor proiecte de acte normative complexe, evaluarea impactului poate fi realizata, pe baza unui contract de prestari de servicii, de catre institute de cercetare stiintifica, universitati, societati comerciale sau organizatii neguvernamentale, in conformitate cu prevederile legale in vigoare referitoare la achizitiile publice.

(5) In vederea elaborarii evaluarii preliminare a impactului propunerilor legislative initiate de deputati si senatori, precum si in cazul celor bazate pe initiativa cetatenilor, membrii Parlamentului pot solicita Guvernului asigurarea accesului la datele si informatiile necesare realizarii acestora.

(6) Aplicarea dispozitiilor alin. (1)-(5) nu este obligatorie in cazul initiativelor legislative ale deputatilor si senatorilor, precum si al celor bazate pe initiativa cetatenilor.

Forma de redactare a actelor normative

Art. 8. - (1) Proiectele de legi, propunerile legislative si celelalte proiecte de acte normative se redacteaza in forma prescriptiva proprie normelor juridice.

(2) Prin modul de exprimare actul normativ trebuie sa asigure dispozitiilor sale un caracter obligatoriu.

(3) Dispozitiile cuprinse in actul normativ pot fi, dupa caz, imperative, supletive, permissive, alternative, derogatorii, facultative, tranzitorii, temporare, de recomandare sau altele asemenea; aceste situatii trebuie sa rezulte expres din redactarea normelor.

(4) Textul legislativ trebuie sa fie formulat clar, fluent si inteligibil, fara dificultati sintactice si pasaje obscure sau echivoce. Nu se folosesc termeni cu incarcatura afectiva. Forma si estetica exprimarii nu trebuie sa prejudicieze stilul juridic, precizia si claritatea dispozitiilor.

Avizarea proiectelor

Art. 9. - (1) In cazurile prevazute de lege, in faza de elaborare a proiectelor de acte normative initiatorul trebuie sa solicite avizul autoritatilor interesate in aplicarea acestora, in functie de obiectul reglementarii.

(2) Dupa elaborarea lor si incheierea procedurii de avizare prevazute la alin. (1), proiectele de legi, propunerile legislative, precum si proiectele de ordonante si de hotarari cu caracter normativ ale Guvernului se supun in mod obligatoriu avizarii Consiliului Legislativ.

(3) Procedura de avizare si obiectul avizului Consiliului Legislativ sunt prevazute in legea sa organica si in regulamentul sau de organizare si functionare.

Avizul Consiliului Legislativ

Jurisprudenta Art. 10.

Art. 10. - (1) Avizul Consiliului Legislativ se formuleaza si se transmite in scris. El poate fi: favorabil, favorabil cu obiectii sau propuneri ori negativ.

(2) Avizele favorabile care cuprind obiectii sau propuneri, precum si cele negative se motiveaza si pot fi insotite de documentele sau de informatiile pe care se sprijina.

(3) Avizul Consiliului Legislativ este un aviz de specialitate si are caracter consultativ.

(4) Observatiile si propunerile Consiliului Legislativ privind respectarea normelor de tehnica legislativa vor fi avute in vedere la definitivarea proiectului de act normativ. Neacceptarea acestora trebuie motivata in cuprinsul actului de prezentare a proiectului sau intr-o nota insotitoare.

Publicarea actelor normative

Jurisprudenta Art. 11.

Art. 11. - (1) In vederea intrarii lor in vigoare, legile si celelalte acte normative adoptate de Parlament, hotararile si ordonantele Guvernului, deciziile primului-ministru, actele normative ale autoritatilor administrative autonome, precum si ordinele, instructiunile si alte acte normative emise de conducatorii organelor administratiei publice centrale de specialitate se publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

(2) Nu sunt supuse regimului de publicare in Monitorul Oficial al Romaniei:

a) deciziile primului-ministru clasificate, potrivit legii;

b) actele normative clasificate, potrivit legii, precum si cele cu caracter individual, emise de autoritatile administrative autonome si de organele administratiei publice centrale de specialitate.

(3) Legile se publica imediat dupa promulgare, insotite de actul prin care au fost promulgate. Celelalte acte cu caracter normativ, adoptate de Parlament, se publica sub semnatura presedintilor celor doua Camere.

(4) Ordonantele si hotararile Guvernului se publica numai dupa ce au fost semnate de primul-ministru si contrasemnate de ministrii care au obligatia sa le puna in executare.

(5) Celelalte acte normative se publica dupa ce au fost semnate de emitent.

Intrarea in vigoare a actelor normative

Jurisprudenta Art. 12.

Art. 12. - (1) Legile si ordonantele emise de Guvern in baza unei legi speciale de abilitare intra in vigoare la 3 zile de la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, sau la o data ulterioara prevazuta in textul lor. Termenul de 3 zile se calculeaza pe zile calendaristice, incepand cu data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, si expira la ora 24,00 a celei de-a treia zi de la publicare.

(2) Ordonantele de urgenta ale Guvernului intra in vigoare la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, sub conditia depunerii lor prealabile la Camera competenta sa fie sesizata, daca in cuprinsul lor nu este prevazuta o data ulterioara.

(3) Actele normative prevazute la art. 11 alin. (1), cu exceptia legilor si a ordonantelor, intra in vigoare la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, daca in cuprinsul lor nu este prevazuta o data ulterioara. Atunci cand nu se impune ca intrarea in vigoare sa se produca la data publicarii, in cuprinsul acestor acte normative trebuie sa se prevada ca ele intra in vigoare la o data ulterioara stabilita prin text.

CAPITOLUL II

Sistematizarea si unificarea legislatiei

Integrarea proiectului in ansamblul legislatiei

Art. 13. - Actul normativ trebuie sa se integreze organic in sistemul legislatiei, scop in care:

a) proiectul de act normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de acelasi nivel, cu care se afla in conexiune;

b) proiectul de act normativ, intocmit pe baza unui act de nivel superior, nu poate depasi limitele competentei instituite prin acel act si nici nu poate contraveni principiilor si dispozitiilor acestuia;

c) proiectul de act normativ trebuie sa fie corelat cu reglementarile comunitare si cu tratatele internationale la care Romania este parte.

d) proiectul de act normativ trebuie sa fie corelat cu dispozitiile Conventiei europene a drepturilor omului si ale protocoalelor aditionale la aceasta, ratificate de Romania, precum si cu jurisprudenta Curtii Europene a Drepturilor Omului.

Articolul 13, litera d) completata de art.I pct.3 din [Legea 29/2011](#)

Unicitatea reglementarii in materie

Art. 14. - (1) Reglementarile de acelasi nivel si avand acelasi obiect se cuprind, de regula, intr-un singur act normativ.

(2) Un act normativ poate cuprinde reglementari si din alte materii conexe numai in masura in care sunt indispensabile realizarii scopului urmarit prin acest act.

Reglementari speciale si derogatorii

Art. 15. - (1) O reglementare din aceeasi materie si de acelasi nivel poate fi cuprinsa intr-un alt act normativ, daca are caracter special fata de actul ce cuprinde reglementarea generala in materie.

(2) Caracterul special al unei reglementari se determina in functie de obiectul acesteia, circumstantiat la anumite categorii de situatii, si de specificul solutiilor legislative pe care le instituie.

(3) Reglementarea este derogatorie daca solutiile legislative referitoare la o situatie anume determinata cuprind norme diferite in raport cu reglementarea-cadru in materie, aceasta din urma pastrandu-si caracterul sau general obligatoriu pentru toate celelalte cazuri.

Evitarea paralelismelor

Art. 16. - (1) In procesul de legiferare este interzisa instituirea acelorasi reglementari in mai multe articole sau alineate din acelasi act normativ ori in doua sau mai multe acte normative. Pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizeaza norma de trimitere.

(2) In cazul existentei unor paralelisme acestea vor fi inlaturate fie prin abrogare, fie prin concentrarea materiei in reglementari unice.

(3) Se supun procesului de concentrare in reglementari unice si reglementarile din aceeasi materie dispersate in legislatia in vigoare.

(4) Intr-un act normativ emis pe baza si in executarea altui act normativ de nivel superior nu se utilizeaza reproducerea unor dispozitii din actul superior, fiind recomandabila numai indicarea textelor de referinta. In asemenea cazuri preluarea unor norme in actul inferior poate fi facuta numai pentru dezvoltarea ori detalierea solutiilor din actul de baza.

Asanarea legislatiei

Art. 17. - In vederea asanarii legislatiei active, in procesul de elaborare a proiectelor de acte normative se va urmari abrogarea expresa a dispozitiilor legale cazute in desuetudine sau care inregistreaza aspecte de contradictorialitate cu reglementarea preconizata.

Sistematizarea si concentrarea legislatiei in coduri

Art. 18. - In vederea sistematizarii si concentrarii legislatiei, reglementarile dintr-un anumit domeniu sau dintr-o anumita ramura de drept, subordonate unor principii comune, pot fi reunite intr-o structura unitara, sub forma de coduri.

Incorporarea actelor normative in codexuri pe materii

Art. 19. - (1) Pe masura consolidarii sistemului legislativ, reglementarile legale in vigoare privind acelasi domeniu sau domenii conexe, cuprinse in legi, ordonante si hotarari ale Guvernului, pot fi incorporate prin alaturarea textelor acestora intr-o structura omogena, prezentata sub forma de codex, care sa inlesneasca cunoasterea si aplicarea lor.

(2) Codexul se elaboreaza de Consiliul Legislativ, din proprie initiativa sau la solicitarea unuia dintre birourile permanente ale celor doua Camere ale Parlamentului ori a Guvernului.

(3) Consiliul Legislativ stabileste denumirea actului rezultat din incorporare, structura si succesiunea dispozitiilor legale avute in vedere, cu specificarea actelor normative din care provin si a elementelor necesare de identificare. In cadrul operatiunii de incorporare in codexuri actele normative incluse vor fi prezentate prin luarea in considerare a tuturor modificarilor si completarilor ulterioare, a abrogarilor partiale, exprese ori implicite, precum si prin actualizarea denumirilor institutiilor si localitatilor.

CAPITOLUL III

Elaborarea actelor normative

SECTIUNEA 1

Documentarea

Activitatea de documentare

Art. 20. - (1) Elaborarea proiectelor de acte normative trebuie precedata, in functie de importanta si complexitatea acestora, de o activitate de documentare si analiza stiintifica, pentru cunoasterea temeinica a realitatilor economico-sociale care urmeaza sa fie reglementate, a istoricului legislatiei din acel domeniu, precum si a reglementarilor similare din legislatia straina, in special a tarilor Uniunii Europene.

(2) Initiatorii proiectelor de acte normative pot solicita, pentru documentarea lor legislativa, informatii suplimentare de la Consiliul Legislativ si alte autoritati sau institutii cu atributii de informare in materia respectiva.

(3) Rezultatele studiilor de cercetare si referirile la sursele de informatii suplimentare relevante pentru dezbaterea proiectelor de acte normative trebuie sa fie incluse in instrumentul de prezentare si motivare a proiectului de act normativ.

Jurisprudenta si doctrina juridica

Art. 21. - In activitatea de documentare pentru fundamentarea proiectului de act normativ se vor examina practica Curtii Constitutionale in acel domeniu, jurisprudenta in materie a Curtii Europene a Drepturilor Omului, practica instantelor judecatoresti in aplicarea reglementarilor in vigoare, precum si doctrina juridica in materie.

Articolul 21, modificat de art.I pct.4 din [Legea 29/2011](#)

Raportul cu legislatia comunitara si cu tratatele internationale

Art. 22. - (1) Solutiile legislative preconizate prin noua reglementare trebuie sa aiba in vedere reglementarile in materie ale Uniunii Europene, asigurand compatibilitatea cu acestea.

(2) Prevederile alin. (1) se aplica in mod corespunzator si in ceea ce priveste dispozitiile cuprinse in tratatele internationale la care Romania este parte, precum si in ceea ce priveste jurisprudenta Curtii Europene a Drepturilor Omului.

(3) Cand este cazul, se vor face propuneri de modificare si completare a actelor normative interne ale caror dispozitii nu sunt concordante cu cele ale actelor internationale la care Romania este parte sau nu asigura compatibilitatea cu dreptul comunitar ori se afla in contradictie cu jurisprudenta Curtii Europene a Drepturilor Omului.

(4) Guvernul, in termen de cel mult 3 luni de la data comunicarii hotararii Curtii Europene a Drepturilor Omului, prezinta Parlamentului proiectul de lege cu privire la modificarea si completarea sau abrogarea actului normativ ori a unor parti ale acestuia care vin in contradictie cu dispozitiile Conventiei europene a drepturilor omului si ale protocoalelor aditionale la aceasta, ratificate de Romania, si cu hotararile Curtii Europene a Drepturilor Omului.

Articolul 22, modificat de art.I pct.5 din [Legea 29/2011](#)

SECTIUNEA a 2-a

Alegerea solutiilor legislative si definirea conceptelor

Stabilirea solutiilor legislative

Art. 23. - (1) Pentru alegerea unor solutii judicioase si durabile se pot elabora mai multe variante posibile, evaluandu-se efectele previzibile ale solutiilor preconizate.

(2) Solutiile legislative avute in vedere trebuie sa prezinte suplete pentru a realiza imbinarea caracterului de stabilitate a reglementarii cu cerintele de perspectiva ale dezvoltarii sociale.

Sfera de cuprindere a solutiilor preconizate

Art. 24. - (1) Solutiile legislative preconizate prin proiectul de act normativ trebuie sa acopere intreaga problematica a relatiilor sociale ce reprezinta obiectul de reglementare pentru a se evita lacunele legislative.

(2) Pentru ca solutiile sa fie pe deplin acoperitoare se vor lua in considerare diferitele ipoteze ce se pot ivi in activitatea de aplicare a actului normativ, folosindu-se fie enumerarea situatiilor avute in vedere, fie formulari sintetice sau formulari-cadru de principiu, aplicabile oricaror situatii posibile.

Determinarea conceptelor si notiunilor

Art. 25. - In cadrul solutiilor legislative preconizate trebuie sa se realizeze o configurare explicita a conceptelor si notiunilor folosite in noua reglementare, care au un alt inteles decat cel comun, pentru a se asigura astfel intelegerea lor corecta si a se evita interpretarile gresite.

Solutii pentru situatii tranzitorii

Art. 26. - Proiectul de act normativ trebuie sa cuprinda solutii legislative pentru situatii tranzitorii, in cazul in care prin noua reglementare sunt afectate raporturi sau situatii juridice nascute sub vechea reglementare, dar care nu si-au produs in intregime efectele pana la data intrarii in vigoare a noii reglementari. De asemenea, proiectul trebuie sa cuprinda, daca este cazul, masuri legislative privind solutionarea conflictului intre acte normative de categorii diferite, cu respectarea principiului ierarhiei actelor normative.

SECTIUNEA a 3-a

Elaborarea codurilor si a altor legi complexe

Teze prealabile

Art. 27. - **(1)** In cazul proiectelor de coduri sau al altor legi complexe, anume determinate, la initiativa Parlamentului ori a Guvernului se pot constitui la Consiliul Legislativ sau sub coordonarea acestuia comisii de specialitate pentru elaborarea proiectelor respective.

(2) In cazul proiectelor de coduri si al altor legi complexe, care intereseaza domeniul de activitate al justitiei, comisiile de elaborare se instituie de Ministerul Justitiei. In componenta comisiei constituite se include un reprezentant al Consiliului Legislativ, desemnat de presedintele acestuia.

(3) Comisiile de specialitate vor intocmi, pe baza unor studii si documentari stiintifice, teze prealabile care sa reflecte conceptia generala, principiile, noile orientari si principalele solutii ale reglementarilor preconizate.

(4) Inainte de definitivarea tezelor, concluziile studiilor, cuprinzand liniile directoare ale conceptiei de ansamblu a viitoarei reglementari, se inainteaza, pentru exprimarea punctului de vedere, ministerelor si celorlalte autoritati publice interesate.

Aprobarea tezelor prealabile

Art. 28. - Tezele prealabile, definitive potrivit prevederilor art. 27, se supun aprobarii Guvernului. După aprobarea tezelor de către Guvern comisia de elaborare va proceda la redactarea textului viitorului act normativ.

Adoptarea codurilor și a legilor complexe

Jurisprudenta Art. 29.

Art. 29. - Proiectul de act normativ întocmit în condițiile prevăzute la art. 27 și 28, însoțit de un raport, va fi înaintat Parlamentului sau, după caz, Guvernului, pentru declansarea procedurii legislative.

SECȚIUNEA a 4-a

Motivarea proiectelor de acte normative

Instrumentele de prezentare și motivare

Jurisprudenta Art. 30.

Art. 30. - (1) Proiectele de acte normative trebuie însoțite de următoarele documente de motivare:

- a) expuneri de motive - în cazul proiectelor de legi și al propunerilor legislative;
- b) note de fundamentare - în cazul ordonanțelor și al hotărârilor Guvernului; ordonanțele care trebuie supuse aprobarii Parlamentului, potrivit legii de abilitare, precum și ordonanțele de urgență se transmit Parlamentului însoțite de expunerea de motive la proiectul legii de aprobare a acestora;
- c) referate de aprobare - pentru celelalte acte normative;

d) studii de impact - in cazul proiectelor de legi de importanta si complexitate deosebita si al proiectelor de legi de aprobare a ordonantelor emise de Guvern in temeiul unei legi de abilitare si supuse aprobarii Parlamentului.

(2) Expunerile de motive, notele de fundamentare, referatele de aprobare si studiile de impact constituie instrumentele de prezentare si motivare ale noilor reglementari propuse.

(3) In cazul proiectelor de legi pentru care Guvernul isi angajeaza raspunderea, documentele de motivare care insotesc aceste proiecte sunt expunerea de motive si, dupa caz, raportul prevazut la art. 29.

Cuprinsul motivarii

Jurisprudenta Art. 31.

Art. 31. - (1) Instrumentul de prezentare si motivare include continutul evaluarii impactului actelor normative, cuprinzand urmatoarele sectiuni:

a) motivul emiterii actului normativ - cerintele care reclama interventia normativa, cu referire speciala la insuficientele si neconcordantele reglementarilor in vigoare; principiile de baza si finalitatea reglementarilor propuse, cu evidentierea elementelor noi; concluziile studiilor, lucrarilor de cercetare, evaluarilor statistice; referirile la documente de politici publice sau la actul normativ pentru a caror implementare este elaborat respectivul proiect. Pentru ordonantele de urgenta vor fi prezentate distinct elementele obiective ale situatiei extraordinare care impune reglementarea imediata, nefiind suficienta utilizarea procedurii parlamentare de urgenta, precum si eventualele consecinte care s-ar produce in lipsa luarii masurilor legislative propuse;

b) impactul socioeconomic - efectele asupra mediului macroeconomic, de afaceri, social si asupra mediului inconjurator, inclusiv evaluarea costurilor si beneficiilor;

c) impactul financiar asupra bugetului general consolidat atat pe termen scurt, pentru anul curent, cat si pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informatii cu privire la cheltuieli si venituri;

d) impactul asupra sistemului juridic - implicatiile pe care noua reglementare le are asupra legislatiei in vigoare; compatibilitatea cu reglementarile comunitare in materie, determinarea exacta a acestora si, daca este cazul, masurile viitoare de armonizare care se impun; deciziile Curtii de Justitie a Uniunii Europene si alte documente relevante pentru transpunerea sau implementarea prevederilor legale respective; implicatiile asupra legislatiei interne, in cazul ratificarii sau aprobarii unor tratate ori acorduri internationale, precum si masurile de adaptare necesare; preocuparile in materie de armonizare legislativa;

e) consultarile derulate in vederea elaborarii proiectului de act normativ, organizatiile si specialistii consultati, esenta recomandarilor primite;

f) activitatile de informare publica privind elaborarea si implementarea proiectului de act normativ;

g) masurile de implementare - modificarile institutionale si functionale la nivelul administratiei publice centrale si locale.

(2) In situatia in care reglementarea propusa se elaboreaza in executarea unui act normativ, motivarea trebuie sa cuprinda referiri la actul pe baza si in executarea caruia se emite.

(3) Forma finala a instrumentelor de prezentare si motivare a proiectelor de acte normative trebuie sa cuprinda referiri la avizul Consiliului Legislativ si, dupa caz, al Consiliului Suprem de Aparare a Tarii, Curtii de Conturi sau Consiliului Economic si Social.

(4) Guvernul stabileste structura si continutul detaliat al instrumentelor de prezentare si motivare pentru actele normative initiate de Guvern.

Redactarea motivarii

Art. 32. - (1) Documentele de motivare se redacteaza intr-un stil explicativ, clar, folosindu-se terminologia proiectului de act normativ pe care il prezinta.

(2) Motivarea trebuie sa se refere la forma finala a proiectului de act normativ; daca pe parcurs s-au adus unele modificari proiectului, ca urmare a propunerilor si observatiilor primite de la organele de avizare, motivarea initiala trebuie reconsiderata in mod corespunzator.

Studiul de impact

Art. 33. - (1) Scopul elaborarii studiului de impact este de a estima costurile si beneficiile aduse in plan economic si social prin adoptarea proiectului de lege, precum si de a evidentia dificultatile care ar putea aparea in procesul de punere in practica a reglementarilor propuse.

(2) Studiul de impact este intocmit, de regula, de structurile de specialitate in domeniu ale administratiei publice centrale, la cererea Guvernului. Pentru propunerile legislative initiate de deputati sau de senatori, studiile de impact se intocmesc prin grija ministerelor de resort, la solicitarea comisiilor parlamentare.

(3) In studiul de impact se face referire:

a) la starea de fapt existenta la momentul elaborarii noii reglementari;

b) la modificarile care se propun a fi aduse legislatiei existente;

c) la obiectivele urmarite prin modificarea legislatiei existente;

d) la mijloacele disponibile in vederea realizarii scopurilor propuse;

e) la dificultatile care ar putea fi intampinate in aplicarea noilor dispozitii;

f) la evaluarea costurilor impuse de adoptarea proiectului de lege si a eventualelor economii bugetare generate de aceasta, la motivele care stau la baza acestei evaluari, precum si la modalitatea de calcul al costurilor si economiilor;

g) la beneficiile rezultate prin implementarea proiectului de lege, altele decat cele de natura economica;

h) la analiza comparativa a costurilor si a beneficiilor pe care le implica proiectul de lege, din care sa reiasa daca beneficiile sunt justificate de costuri.

Semnarea instrumentelor de prezentare si motivare

Art. 34. - (1) Expunerile de motive la proiectele de legi pentru care initiativa legislativa se exercita de Guvern, precum si expunerile de motive la proiectele de legi de aprobare a unor ordonante sau ordonante de urgenta se semneaza de primul-ministru dupa adoptarea formei finale a proiectului in sedinta a Guvernului.

(2) Expunerile de motive la propunerile legislative intocmite de deputati sau de senatori se semneaza de initiatorii respectivi.

(3) In cazul in care initiativa legislativa este exercitata de cetateni, expunerea de motive trebuie insotita de punctul de vedere al Curtii Constitutionale, intocmit potrivit prevederilor art. 146 lit. j) din Constitutia Romaniei, republicata.

(4) Notele de fundamentare la proiectele de ordonante si de hotarari ale Guvernului se semneaza de ministrul sau de ministrii initiatori, precum si de cei care le-au avizat.

(5) Expunerile de motive la legi si notele de fundamentare la ordonante si hotarari ale Guvernului, elaborate de initiator, se publica impreuna cu actul normativ in cauza in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, sau se prezinta pe internet de catre autoritatea emitenta. Daca in cursul dezbaterilor parlamentare proiectul de lege sau propunerea legislativa a suferit modificari de fond, expunerea de motive va fi refacuta, dupa promulgarea legii, de catre initiator, la sesizarea secretarului general al Camerei Deputatilor.

CAPITOLUL IV

Redactarea actelor normative

Sistematizarea ideilor in text

Art. 35. - Pentru asigurarea unei succesiuni logice a solutiilor legislative preconizate si realizarea unei armonii interioare a actului normativ redactarea textului proiectului trebuie precedata de intocmirea unui plan de grupare a ideilor in functie de conexiunile si de raportul firesc dintre ele, in cadrul conceptiei generale a reglementarii.

Stilul actelor normative

Art. 36. - (1) Actele normative trebuie redactate intr-un limbaj si stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar si precis, care sa excluda orice echivoc, cu respectarea stricta a regulilor gramaticale si de ortografie.

(2) Este interzisa folosirea neologismelor, daca exista un sinonim de larga raspandire in limba romana. In cazurile in care se impune folosirea unor termeni si expresii straine, se va alatura, dupa caz, corespondentul lor in limba romana.

(3) Termenii de specialitate pot fi utilizati numai daca sunt consacratii in domeniul de activitate la care se refera reglementarea.

(4) Redactarea textelor se face prin folosirea cuvintelor in intelesul lor curent din limba romana moderna, cu evitarea regionalismelor. Redactarea este subordonata dezideratului intelegerii cu usurinta a textului de catre destinatarii acestuia.

Unitatea terminologica

Art. 37. - (1) In limbajul normativ aceleasi notiuni se exprima numai prin aceiasi termeni.

(2) Daca o notiune sau un termen nu este consacrat sau poate avea intelesuri diferite, semnificatia acestuia in context se stabileste prin actul normativ ce le instituie, in cadrul dispozitiilor generale sau intr-o anexa destinata lexicului respectiv, si devine obligatoriu pentru actele normative din aceiasi materie.

(3) Exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai prin explicitare in text, la prima folosire.

Exprimarea continutului normativ

Jurisprudenta Art. 38.

Art. 38. - (1) Textul articolelor trebuie sa aiba caracter dispozitiv, sa prezinte norma instituita fara explicatii sau justificari.

(2) In redactarea actului normativ, de regula, verbele se utilizeaza la timpul prezent, forma afirmativa, pentru a se accentua caracterul imperativ al dispozitiei respective.

(3) Utilizarea unor explicatii prin norme interpretative este permisa numai in masura in care ele sunt strict necesare pentru intelegerea textului. Nu este permisa prezentarea unor explicatii prin folosirea parantezelor.

Referirea la alt act normativ

Art. 39. - (1) Referirea intr-un act normativ la alt act normativ se face prin precizarea categoriei juridice a acestuia, a numarului sau, a titlului si a datei publicarii acelui act sau numai a categoriei juridice si a numarului, daca astfel orice confuzie este exclusa.

(2) Referirea la un tratat international trebuie sa cuprinda atat denumirea completa a acestuia, cat si a actului de ratificare sau de aprobare.

CAPITOLUL V

Structura actului normativ

SECTIUNEA 1

Partile constitutive ale actului normativ

Partile constitutive ale actului normativ

Art. 40. - Actul normativ are urmatoarele parti constitutive: titlul si, daca este cazul, preambulul, formula introductiva, partea dispozitiva, formula de atestare a autenticitatii actului.

Titlul actului normativ

Art. 41. - (1) Titlul actului normativ cuprinde denumirea generica a actului, in functie de categoria sa juridica si de autoritatea emitenta, precum si obiectul reglementarii exprimat sintetic.

(2) Categoria juridica a actului normativ este determinata de regimul competentelor stabilit prin Constitutie, legi si prin alte acte normative prin care se acorda prerogative de reglementare juridica autoritatilor publice.

(3) Autoritatea publica este aceea investita prin Constitutie sau printr-un alt act normativ.

(4) Se interzice ca denumirea proiectului unui act normativ sa fie aceeaasi cu cea a altui act normativ in vigoare.

(5) In cazul actelor normative prin care se modifica ori se completeaza un alt act normativ, titlul actului va exprima operatiunea de modificare sau de completare a actului normativ avut in vedere.

(6) Ca element de identificare, titlul se intregeste, dupa adoptarea actului normativ, cu un numar de ordine, la care se adauga anul in care a fost adoptat acesta.

Formula introductiva

Art. 42. - (1) Formula introductiva consta intr-o propozitie care cuprinde denumirea autoritatii emitente si exprimarea hotararii de luare a deciziei referitoare la emiterea sau adoptarea actului normativ respectiv.

(2) In cazul legilor formula introductiva este urmatoarea: "Parlamentul Romaniei adopta prezenta lege."

(3) Pentru actele Guvernului formula introductiva este: "In temeiul art. 108 din Constitutia Romaniei, republicata, Guvernul Romaniei adopta prezenta hotarare" sau, dupa caz, "ordonanta". La ordonante se face referire si la legea de abilitare. La ordonantele de urgenta, formula introductiva este: "In temeiul art. 115 alin. (4) din Constitutia Romaniei, republicata, Guvernul Romaniei adopta prezenta ordonanta de urgenta." La hotararile date in executarea expresa a unor legi se adauga si temeiul din legea respectiva.

(4) La celelalte categorii de acte normative formula introductiva cuprinde autoritatea emitenta, denumirea generica a actului, in functie de natura sa juridica, precum si temeiurile juridice pe baza si in executarea carora actul a fost emis.

Preambulul

Art. 43. - (1) Preambulul enunța, în sinteză, scopul și, după caz, motivarea reglementării. El nu poate cuprinde nici directive, nici reguli de interpretare. Preambulul precedea formula introductivă.

(2) Includerea preambulului în cuprinsul actului normativ se apreciază de la caz la caz.

(3) La ordonanțele de urgență preambulul este obligatoriu și cuprinde prezentarea elementelor de fapt și de drept ale situației extraordinare ce impune recurgerea la această cale de reglementare.

(4) În cazul actelor normative ale administrației publice centrale de specialitate sau ale administrației publice locale, în preambul se menționează și avizele prevăzute de lege.

Partea dispozitivă

Art. 44. - Partea dispozitivă a actului normativ reprezintă conținutul propriu-zis al reglementării, alcătuit din totalitatea normelor juridice instituite pentru sfera raporturilor sociale ce fac obiectul acestuia.

Mențiunea privind transpunerea normelor comunitare

Art. 45. - (1) În situația actelor normative care transpun direct norme comunitare în dreptul intern, după partea dispozitivă a acestora se face o mențiune care să cuprindă elementele de identificare a actului comunitar care a fost preluat, după modelul următor: "Prezenta/prezentul... (se menționează tipul actului normativ) transpune Directiva nr. .../... privind ..., publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. .../... ."

(2) Dacă printr-un act normativ se transpune doar parțial un act comunitar, mențiunea prevăzută la alin. (1) trebuie să specifice în detaliu textele (secțiuni/articole/paragrafe, după caz) transpuse.

Atestarea autenticității actului normativ

Art. 46. - (1) Actul normativ adoptat se semneaza de reprezentantul legal al emitentului, se dateaza si se numeroteaza.

(2) Data legii este aceea la care i se da numar, dupa promulgare. Pentru actele normative ale Parlamentului, care, potrivit legii, nu se supun promulgarii, data actului este aceea a adoptarii.

(3) Actele Guvernului poarta data sedintei Guvernului in care actul a fost aprobat. Data celorlalte acte normative este aceea la care au fost semnate.

(4) Numerotarea actelor normative se face in ordinea datarii lor, separat pe fiecare an calendaristic.

(5) La legi este obligatoriu ca in finalul actului sa se faca mentiunea despre indeplinirea dispozitiei constitutionale privind legalitatea adoptarii de catre cele doua Camere ale Parlamentului.

(6) Formula de atestare a legalitatii adoptarii proiectului de lege, utilizata de fiecare Camera, in ordinea adoptarii, este:

a) "Acest proiect de lege a fost adoptat de Camera Deputatilor/Senat in sedinta din ..., cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (1) sau, dupa caz, art. 76 alin. (2) din Constitutia Romaniei, republicata." - in cazul in care Camera Deputatilor/Senatul adopta proiectul de lege sau propunerea legislativa, cu sau fara amendamente;

b) "Acest proiect de lege se considera adoptat de Camera Deputatilor/Senat in forma initiala, in conditiile art. 75 alin. (2) teza a III-a sau ale art. 115 alin. (5) teza a III-a, dupa caz, din Constitutia Romaniei, republicata." - in cazul in care se depaseste termenul prevazut pentru adoptare.

(7) Formula de atestare a legalitatii adoptarii legii va avea urmatorul cuprins: Aceasta lege a fost adoptata de Parlamentul Romaniei, cu respectarea prevederilor art. 75 si ale art. 76 alin. (1) sau (2), dupa caz, din Constitutia Romaniei, republicata.

(8) In cazul in care legea este adoptata in sedinta comuna a celor doua Camere, formula de atestare a legalitatii adoptarii acesteia va avea urmatorul cuprins: Aceasta lege a fost adoptata de Parlamentul Romaniei, cu respectarea prevederilor art. 65 alin. (2) si ale art. 76 alin. (1) sau (2) ori art. 148 alin. (1) sau art. 149, dupa caz, din Constitutia Romaniei, republicata.

(9) In cazul legilor de revizuire a Constitutiei Romaniei, formula de atestare a legalitatii adoptarii acestora va avea urmatorul cuprins: Aceasta lege a fost adoptata de Camera Deputatilor si de Senat, cu respectarea prevederilor art. 151 alin. (1) sau alin. (2), dupa caz, din Constitutia Romaniei, republicata.

(10) Formula de atestare este urmata de semnaturile presedintilor celor doua Camere sau ale vicepresedintilor care au condus sedintele.

Articolul, elementul structural de baza al partii dispozitive

Jurisprudenta Art. 47.

Art. 47. - (1) Elementul structural de baza al partii dispozitive il constituie articolul. Articolul cuprinde, de regula, o singura dispozitie normativa aplicabila unei situatii date.

(2) Structura articolului trebuie sa fie echilibrata, abordand exclusiv aspectele juridice necesare contextului reglementarii.

(3) Articolul se exprima in textul legii prin abrevierea "art.". Articolele se numereaza in continuare, in ordinea din text, de la inceputul pana la sfarsitul actului normativ, cu cifre arabe. Daca actul normativ cuprinde un singur articol, acesta se va defini prin expresia "Articol unic".

(4) In cazul actelor normative care au ca obiect modificari sau completari ale altor acte normative, articolele se numereaza cu cifre romane, pastrandu-se numerotarea cu cifre arabe pentru textele modificate sau completate.

(5) La coduri si la legi de mare intindere, articolele vor fi prevazute cu denumiri marginale, exprimand sintetic obiectul lor; acestea nu au semnificatie proprie in continutul reglementarii.

Alineatul

Art. 48. - (1) In cazul in care din dispozitia normativa primara a unui articol decurg, in mod organic, mai multe ipoteze juridice, acestea vor fi prezentate in alineate distincte, asigurandu-se articolului o succesiune logica a ideilor si o coerenta a reglementarii.

(2) Alineatul, ca subdiviziune a articolului, este constituit, de regula, dintr-o singura propozitie sau fraza, prin care se reglementeaza o ipoteza juridica specifica ansamblului articolului; daca dispozitia nu poate fi exprimata intr-o singura propozitie sau fraza, se pot adauga noi propozitii sau fraze, separate prin punct si virgula. Alineatul se evidentiaza printr-o usoara retragere de la alinierea textului pe verticala.

(3) Daca in cuprinsul unui articol se utilizeaza un termen sau o expresie care are in contextul actului normativ un alt inteles decat cel obisnuit, intelesul specific al acesteia trebuie definit in cadrul unui alineat subsecvent. In cazul in care frecventa unor astfel de termeni si expresii este mare, actul normativ trebuie sa cuprinda in structura sa un grupaj de definitii sau o anexa cu un index de termeni.

(4) In actele normative cu o anumita intindere, daca un articol are doua sau mai multe alineate, acestea se numereaza la inceputul fiecaruia cu cifre arabe cuprinse in paranteza. Pentru claritatea, concizia si caracterul unitar al textului unui articol se recomanda ca acesta sa nu fie format dintr-un numar prea mare de alineate.

Enumerarile in text

Art. 49. - (1) Daca textul unui articol sau alineat contine enumerari prezentate distinct, acestea se identifica prin utilizarea literelor alfabetului romanesc si nu prin liniute sau alte semne grafice.

(2) O enumerare distincta, marcata cu o litera, nu poate cuprinde, la randul ei, o alta enumerare si nici alineate noi.

(3) Daca ipoteza marcata cu o litera necesita o dezvoltare sau o explicare separata, aceasta se va face printr-un alineat distinct care sa urmeze ultimei enumerari.

Trimiterea la alte acte normative

Art. 50. - (1) In cazul in care o norma este complementara altei norme, pentru evitarea repetarii in text a acelei norme se va face trimitere la articolul, respectiv la actul normativ care o contine. Nu poate fi facuta, de regula, o trimitere la o alta norma de trimitere.

(2) Daca norma la care se face trimitere este cuprinsa in alt act normativ, este obligatorie indicarea titlului acestuia, a numarului si a celorlalte elemente de identificare.

(3) Trimiterea la normele unui alt act normativ se poate face la intregul sau continut ori numai la o subdiviziune, precizata ca atare. Cand actul ce face obiect de trimitere a fost modificat, completat ori republicat, se face mentiune si despre aceasta.

(4) La modificarea, completarea si abrogarea dispozitiei la care s-a facut trimitere, in actul de modificare, completare sau abrogare trebuie avuta in vedere situatia juridica a normei de trimitere.

SECTIUNEA a 2-a

Sistematizarea continutului actului normativ

Sistematizarea continutului actului normativ

Art. 51. - (1) Continutul proiectului de act normativ se sistematizeaza in urmatoarea ordine de prezentare a ideilor:

- a) dispozitii generale sau principii generale;
- b) dispozitii privind fondul reglementarii;
- c) dispozitii tranzitorii;
- d) dispozitii finale.

(2) In cazul unor reglementari de mica intindere se poate redacta textul fara a se marca distinct elementele prevazute la alin. (1), urmand insa aceasta ordine de prezentare.

(3) In cadrul structurii prevazute la alin. (1) articolele pot fi grupate pe capitole, care se pot imparti in sectiuni, iar acestea, dupa caz, in paragrafe. La coduri si la alte legi de mare intindere, capitolele pot fi grupate - in ordine ascendenta - in titluri si, dupa caz, in parti, care, la randul lor, se pot constitui in carti; gruparea se face, in toate cazurile, in functie de legatura organica dintre reglementarile pe care le cuprind.

Dispozitiile generale

Art. 52. - Dispozitiile generale cuprind prevederi care orienteaza intreaga reglementare, determina obiectul si principiile acesteia. Ele se grupeaza in primul capitol si nu se reiau in restul reglementarii, in afara de cazul in care sunt strict necesare pentru intelegerea unor dispozitii cu care formeaza un tot unitar.

Dispozitiile de fond

Art. 53. - (1) Dispozitiile de fond cuprind reglementarea propriu-zisa a relatiilor sociale ce fac obiectul actului normativ.

(2) Succesiunea si gruparea dispozitiilor de fond cuprinse in actul normativ se fac in ordinea logica a desfasurarii activitatii reglementate, asigurandu-se ca prevederile de drept material sa preceada pe cele de ordin procedural, iar in caz de instituire de sanctiuni, aceste norme sa fie plasate inaintea dispozitiilor tranzitorii si finale.

(3) Textele care reglementeaza similar ipoteze cuprinse in mai multe subdiviziuni ale actului normativ pot fi grupate in structuri distincte, denumite dispozitii comune.

Dispozitiile tranzitorii

Jurisprudenta Art. 54.

Art. 54. - (1) Dispozitiile tranzitorii cuprind masurile ce se instituie cu privire la derularea raporturilor juridice nascute in temeiul vechii reglementari care urmeaza sa fie inlocuita de noul act normativ.

(2) Dispozitiile tranzitorii trebuie sa asigure, pe o perioada determinata, corelarea celor doua reglementari, astfel incat punerea in aplicare a noului act normativ sa decurga firesc si sa evite retroactivitatea acestuia sau conflictul intre norme succesive.

Dispozitiile finale

Art. 55. - (1) Dispozitiile finale cuprind masurile necesare pentru punerea in aplicare a actului normativ, data intrarii in vigoare a acestuia conform art. 12, implicatiile asupra altor acte normative, ca: abrogari, modificari, completari, precum si dispozitia de republicare, daca este cazul.

(2) In cazul in care, pentru punerea in aplicare a unui act normativ, sunt prevazute norme de aplicare, in cuprinsul acestuia se va stabili termenul de elaborare a acestora si data intrarii lor in vigoare, care sa nu depaseasca, de regula, 30 de zile de la data intrarii in vigoare a actului normativ.

(3) La actul normativ cu caracter temporar se prevede si perioada de aplicare sau data incetarii aplicarii sale.

(4) Pentru legile prevazute de art. 115 alin. (8) din Constitutia Romaniei, republicata, in cadrul dispozitiilor finale se prevad, daca este cazul, masurile necesare cu privire la efectele juridice produse pe perioada de aplicare a ordonantei.

Numerotarea si denumirea capitolelor si ale celorlalte
grupari de articole

Art. 56. - (1) Capitolele, titlurile, partile si cartile se numereaza cu cifre romane, in succesiunea pe care o au in structura din care fac parte. Sectiunile si paragrafele se numereaza cu cifre arabe.

(2) Titlurile, capitolele si sectiunile se denumesc prin exprimarea sintetica a reglementarilor pe care le cuprind.

Anexele

Art. 57. - (1) La redactarea textului unui proiect de act normativ se pot folosi, ca parti componente ale acestuia, anexe care contin prevederi ce cuprind exprimari cifrice, desene, tabele, planuri sau altele asemenea.

(2) Pot constitui anexe la un act normativ reglementarile ce trebuie aprobate de autoritatea publica competenta, cum sunt: regulamente, statute, metodologii sau norme cu caracter predominant tehnic.

(3) Anexa trebuie sa aiba un temei-cadru in corpul actului normativ si sa se refere exclusiv la obiectul determinat prin textul de trimitere.

(4) Textul-cadru de trimitere trebuie sa faca, in finalul sau, mentiunea ca anexa face parte integranta din actul normativ; daca sunt mai multe anexe, in finalul actului normativ se include un articol distinct, cuprinzand aceeasi mentiune, insotita de nominalizarea expresa a tuturor anexelor.

(5) Titlul anexei cuprinde exprimarea sintetica a ideii din textul de trimitere.

(6) Daca sunt mai multe anexe, acestea se numereaza cu cifre arabe, in ordinea in care au fost enuntate in textul proiectului.

CAPITOLUL VI

Modificarea, completarea, abrogarea si alte evenimente legislative

Evenimentele legislative

Jurisprudenta Art. 58.

Art. 58. - (1) Dupa intrarea in vigoare a unui act normativ, pe durata existentei acestuia pot interveni diferite evenimente legislative, cum sunt: modificarea, completarea, abrogarea, republicarea, suspendarea sau altele asemenea.

(2) In situatii temeinic justificate, prin exceptie de la prevederile alin. (1), actele normative de importanta si complexitate deosebita pot fi modificate, completate sau, dupa caz, abrogate de autoritatea emitenta si in perioada cuprinsa intre data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, si data prevazuta pentru intrarea lor in vigoare, cu conditia ca interventiile propuse sa intre in vigoare la aceeasi data cu actul normativ supus evenimentului legislativ.

(3) Evenimentele legislative pot fi dispuse prin acte normative ulterioare de acelasi nivel sau de nivel superior, avand ca obiect exclusiv evenimentul respectiv, dar si prin alte acte normative ulterioare care, in principal, reglementeaza o anumita problematica, iar ca masura conexasa dispun asemenea evenimente pentru a asigura corelarea celor doua acte normative interferente.

Modificarea

Art. 59. - (1) Modificarea unui act normativ consta in schimbarea expresa a textului unora sau mai multor articole ori alineate ale acestuia si in redarea lor intr-o noua formulare.

(2) Pentru exprimarea normativa a intentiei de modificare a unui act normativ se nominalizeaza expres textul vizat, cu toate elementele de identificare necesare, iar dispozitia propriu-zisa se formuleaza utilizandu-se sintagma "se modifica si va avea urmatorul cuprins:", urmata de redarea noului text.

(3) Procedeeul de a se mentiona generic, in finalul unui act normativ, ca un alt act normativ conex sau texte din acel act "se modifica corespunzator" trebuie evitat. De asemenea, nu se utilizeaza, pentru a exprima o modificare, redarea doar a unor fragmente ori sintagme dintr-un text. Modificarea trebuie sa cuprinda in intregime textul vizat, cuprins in articol, alineat sau in elementul marcat al unei enumerari.

Completarea

Jurisprudenta Art. 60.

Art. 60. - (1) Completarea actului normativ consta in introducerea unor dispozitii noi, cuprinzand solutii legislative si ipoteze suplimentare, exprimate in texte care se adauga elementelor structurale existente, prin utilizarea unei formule de exprimare, cum ar fi: "Dupa articolul... se introduce un nou articol,....., cu urmatorul cuprins:".

(2) Daca actul de completare nu dispune renumerotarea actului completat, structurile, inclusiv articolele sau alineatele nou-introduse, vor dobandi numarul structurilor corespunzatoare celor din textul vechi, dupa care se introduc, insotite de un indice cifric, pentru diferentiere.

Conditiiile de fond pentru modificarea si completarea actelor normative

Art. 61. - (1) Modificarea sau completarea unui act normativ este admisa numai daca nu se afecteaza conceptia generala ori caracterul unitar al acelui act sau daca nu priveste intreaga ori cea mai mare parte a reglementarii in cauza; in caz contrar actul se inlocuieste cu o noua reglementare, urmand sa fie in intregime abrogat.

(2) Prevederile modificate sau care completeaza actul normativ trebuie sa se integreze armonios in actul supus modificarii ori completarii, asigurandu-se unitatea de stil si de terminologie, precum si succesiunea normala a articolelor.

Efectele dispozitiilor de modificare si de completare

Jurisprudenta Art. 62.

Art. 62. - Dispozitiile de modificare si de completare se incorporeaza, de la data intrarii lor in vigoare, in actul de baza, identificandu-se cu acesta. Interventiile ulterioare de modificare sau de completare a acestora trebuie raportate tot la actul de baza.

Norma derogatorie

Art. 63. - Pentru instituirea unei norme derogatorii se va folosi formula "prin derogare de la...", urmata de mentionarea reglementarii de la care se deroga. Derogarea se poate face numai printr-un act normativ de nivel cel putin egal cu cel al reglementarii de baza.

Abrogarea

Art. 64. - (1) Prevederile cuprinse intr-un act normativ, contrare unei noi reglementari de acelasi nivel sau de nivel superior, trebuie abrogate. Abrogarea poate fi totala sau partiala.

(2) In cazul unor abrogari partiale intervenite succesiv, ultima abrogare se va referi la intregul act normativ, nu numai la textele ramase in vigoare.

(3) Abrogarea unei dispozitii sau a unui act normativ are caracter definitiv. Nu este admis ca prin abrogarea unui act de abrogare anterior sa se repuna in vigoare actul normativ initial. Fac exceptie prevederile din ordonantele Guvernului care au prevazut norme de abrogare si au fost respinse prin lege de catre Parlament.

(4) Daca o norma de nivel inferior, cu acelasi obiect, nu a fost abrogata expres de actul normativ de nivel superior, aceasta obligatie ii revine autoritatii care a emis prima actul.

(5) Abrogările parțiale sunt asimilate modificărilor de acte normative, actul normativ abrogat parțial rămânând în vigoare prin dispozițiile sale neabrogate.

Condițiile de formă și de fond ale abrogării

Art. 65. - (1) Abrogarea poate fi dispusă, de regulă, printr-o dispoziție distinctă în finalul unui act normativ care reglementează o anumită problemă, dacă aceasta afectează dispoziții normative anterioare, conexe cu ultima reglementare.

(2) În cadrul operațiunilor de sistematizare și unificare a legislației se pot elabora și adopta acte normative de abrogare distincte, având ca obiect exclusiv abrogarea mai multor acte normative.

(3) În vederea abrogării, dispozițiile normative vizate trebuie determinate expres, începând cu legile și apoi cu celelalte acte normative, prin menționarea tuturor datelor de identificare a acestora.

Suspendarea actului normativ

Art. 66. - (1) În cazuri speciale aplicarea unui act normativ poate fi suspendată printr-un alt act normativ de același nivel sau de nivel superior. În această situație se vor prevedea, în mod expres, data la care se produce suspendarea, precum și durata ei determinată.

(2) La expirarea duratei de suspendare actul normativ sau dispoziția afectată de suspendare reîntra de drept în vigoare.

(3) Prelungirea suspendării ori modificarea sau abrogarea actului normativ ori a dispoziției suspendate poate face obiectul unui act normativ sau al unei dispoziții exprese, cu aplicare de la data expirării suspendării.

Evenimentele legislative implicite

Art. 67. - (1) In cazuri deosebite, in care la elaborarea si adoptarea unei reglementari nu a fost posibila identificarea tuturor normelor contrare, se poate prezuma ca acestea au facut obiectul modificarii, completarii ori abrogarii lor implicite.

(2) In cadrul atributiilor sale Consiliul Legislativ are obligatia sa identifice toate dispozitiile legale care au suferit evenimentele legislative implicite si sa propuna Parlamentului si, respectiv, Guvernului masurile necesare de modificare, completare sau abrogare expresa a acestora.

(3) Evenimentele legislative implicite nu sunt recunoscute in cazul actelor normative speciale ale caror dispozitii nu pot fi socotite modificate, completate sau abrogate nici prin reglementarea generala a materiei, decat daca acest lucru este exprimat expres.

Actele normative cu aplicare limitata

Art. 68. - (1) Actele normative pot avea aplicare limitata in timp, in spatiu sau privind obiectul reglementarii.

(2) Prin acte normative ulterioare se poate prelungi, extinde sau restrange durata actelor normative temporare, precum si a celor cu aplicare limitata in spatiu sau privind obiectul reglementarii.

(3) Dispozitia de prelungire a termenului de aplicare a actului normativ temporar trebuie sa intervina inainte de expirarea termenului si sa indice, cand este cazul, noul termen.

Interpretarea legala

Jurisprudenta Art. 69.

Art. 69. - (1) Interventiile legislative pentru clarificarea sensului unor norme legale se realizeaza printr-un act normativ interpretativ de acelasi nivel cu actul vizat, prin dispozitii interpretative cuprinse intr-un nou act normativ sau prin modificarea dispozitiei al carui sens trebuie clarificat.

(2) Interpretarea legala intervenita potrivit alin. (1) poate confirma sau, dupa caz, infirma ori modifica interpretarile judiciare, arbitrale sau administrative, adoptate pana la acea data, cu respectarea drepturilor castigate.

Republicarea

Art. 70. - (1) Actul normativ modificat sau completat in mod substantial se republica avand la baza dispozitia cuprinsa in actul de modificare, respectiv de completare.

(2) In vederea republicarii actului normativ se realizeaza integrarea prevederilor modificate sau a celor de completare in ansamblul reglementarii, actualizandu-se denumirile schimbate intre timp, cum ar fi cele ale unor institutii sau localitati, dandu-se, atunci cand s-a dispus expres, o noua numerotare articolelor, alineatelor, capitolelor si celorlalte structuri ale actului.

(3) Republicarea legilor, a ordonantelor si hotararilor Guvernului se face in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, prin grija autoritatii publice care a emis actul de modificare, respectiv de completare. Republicarea se face in cel mult 45 de zile de la data publicarii actului care a dispus aceasta masura. Transmiterea formei republicabile a actului pentru obtinerea avizului Consiliului Legislativ se face in termen de 30 de zile de la data publicarii actului care a dispus republicarea. In cazul codurilor, termenele se prelungesc cu 15 zile.

(4) Republicarea actelor normative modificate sau completate prin ordonante ale Guvernului se face dupa aprobarea acestora din urma prin lege, pentru a nu se crea eventuale discrepante cu actul de aprobare, in cazul in care acesta aduce alte modificari ordonantei supuse aprobarii.

(5) Legile, precum si ordonantele si hotararile Guvernului se republica cu avizul Consiliului Legislativ asupra noului text, la sesizarea secretarului general al Camerei Deputatilor sau, dupa caz, al Secretariatului General al Guvernului.

Rectificari

Art. 71. - (1) In cazul in care dupa publicarea actului normativ se descopera erori materiale in cuprinsul sau, se procedeaza la publicarea unei note cuprinzand rectificari necesare.

(2) Se interzice modificarea prevederilor unor acte normative prin recurgerea la operatiunea de rectificare, care trebuie limitata numai la erorile materiale.

(3) Rectificarea se face la cererea organului emitent, cu avizul Consiliului Legislativ.

CAPITOLUL VII

Norme privind pregatirea si elaborarea proiectelor de acte normative
prin care se ratifica sau se aproba intelegeri internationale

Actele de ratificare, aprobare

Jurisprudenta Art. 72.

Art. 72. - (1) Pentru ratificarea tratatelor internationale incheiate de Romania se intocmesc, potrivit Constitutiei Romaniei si legii in materie, proiecte de legi.

(2) In cazul acordurilor, conventiilor si al altor intelegeri internationale, pentru care competenta de aprobare revine, potrivit legii, Guvernului, se vor elabora proiecte de hotarari.

(3) Proiectul de lege sau de hotarare se supune spre adoptare, insotit de textul actului international in limba originala si in traducere oficiala sau autorizata.

(4) Textele actelor cu caracter international ce se supun ratificarii sau aprobarii se vor stampila pe fiecare pagina, iar pe ultima pagina se va atesta, prin semnatura persoanei autorizate si prin aplicarea stampilei, conformitatea documentului cu originalul.

Aplicarea normelor de tehnica legislativa

Jurisprudenta Art. 73.

Art. 73. - Normele de tehnica legislativa sunt aplicabile in mod corespunzator si proiectelor de acte normative prin care se ratifica sau se aproba tratate sau alte intelegeri internationale.

Titlul actului

Art. 74. - Titlul proiectului de act normativ va cuprinde denumirea integrala a intelegerii internationale, data si locul semnarii acesteia; in functie de situatie, prin titlu se exprima ideea de ratificare, aderare sau aprobare a intelegerii internationale respective.

Ratificarea ori aprobarea mai multor tratate sau
intelegeri printr-un singur act

Jurisprudenta Art. 75.

Art. 75. - In cazul in care doua sau mai multe intelegeri internationale se ratifica sau se aproba printr-un singur act, masura ratificarii ori aprobarii se va exprima, pentru fiecare intelegere, printr-un articol distinct.

Publicarea actelor de ratificare sau de aprobare

Art. 76. - Actele de ratificare sau de aprobare se publica insotite de textele tratatelor internationale ratificate si ale intelegerilor aprobate.

CAPITOLUL VIII

Norme cu privire la ordinele, instructiunile si celelalte acte
normative emise de conducatorii ministerelor si ai altor organe
ale administratiei publice centrale de specialitate sau de
autoritatile administrative autonome

Actele date in executarea unui act normativ

Art. 77. - Ordinele cu caracter normativ, instructiunile si alte asemenea acte ale conducatorilor ministerelor si ai celorlalte organe ale administratiei publice centrale de specialitate sau ale autoritatilor administrative autonome se emit numai pe baza si in executarea legilor, a hotararilor si a ordonantelor Guvernului. In formula introductiva a acestor acte normative vor fi cuprinse toate temeiurile juridice prevazute la art. 42 alin. (4).

Sfera reglementarii

Art. 78. - Ordinele, instructiunile si alte asemenea acte trebuie sa se limiteze strict la cadrul stabilit de actele pe baza si in executarea carora au fost emise si nu pot contine solutii care sa contravina prevederilor acestora.

Termenul de emitere

Art. 79. - Ordinele si instructiunile se vor elabora in termenul prevazut de actul superior sau, dupa caz, intr-un termen util care sa faca posibila ducerea lor la indeplinire.

CAPITOLUL IX

Norme cu privire la actele normative adoptate de autoritatile
administratiei publice locale

Obiectul de reglementare

Art. 80. - Actele normative ale autoritatilor administratiei publice locale se adopta ori se emit pentru reglementarea unor activitati de interes local, in limitele stabilite prin Constitutie si prin lege si numai in domeniile in care acestea au atributii legale.

Subordonarea fata de actele de nivel superior

Art. 81. - (1) La elaborarea proiectelor de hotarari, ordine sau dispozitii se va avea in vedere caracterul lor de acte subordonate legilor, hotararilor si ordonantelor Guvernului si altor acte de nivel superior.

(2) Reglementarile cuprinse in hotararile consiliilor locale si ale consiliilor judetene, precum si cele cuprinse in ordinele prefectilor sau in dispozitiile primarilor nu pot contraveni Constitutiei Romaniei si reglementarilor din actele normative de nivel superior.

Temeiul legal

Art. 82. - In formula introductiva a proiectului de act normativ adoptat sau emis de autoritatile administratiei publice locale se mentioneaza, pe langa temeiurile juridice, prevazute la art. 42 alin. (4), si temeiul legal din Legea administratiei publice locale [nr. 215/2001](#), republicata*), cu modificarile si completarile ulterioare.

*) Legea administratiei publice locale nr. 215/2001 a fost republicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 123 din 20 februarie 2007.

Publicarea

Art. 83. - In vederea intrarii lor in vigoare, actele normative adoptate de autoritatile administratiei publice locale se aduc la cunostinta publica, in conditiile Legii nr. 215/2001, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, prin afisare in locuri autorizate si prin publicare intr-un cotidian local de mare tiraj.

CAPITOLUL X
Dispozitii finale

Regulamentele proprii de aplicare

Jurisprudenta Art. 84.

Art. 84. - Parlamentul, Guvernul si celelalte autoritati ale administratiei publice centrale si locale stabilesc, in aplicarea normelor de tehnica legislativa prevazute in prezenta lege, regulamente proprii cuprinzand masurile metodologice, organizatorice, termenele si circulatia proiectelor de acte normative in cadrul sferei lor de competenta.

Abrogarea

Art. 85. - La data intrarii in vigoare a prezentei legi se abroga Decretul nr. 16/1976 pentru aprobarea Metodologiei generale de tehnica legislativa privind pregatirea si sistematizarea proiectelor de acte normative, publicat in Buletinul Oficial, Partea I, nr. 14 din 13 februarie 1976.